

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Aleksandrova cesta 67.

OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
IN 80 mm ŠIRINE K 1.—

Izhaja vsako nedeljo.

Posamezna številka velja **2 kroni**.

NAROČNINA: ZA CELO LETO — 80 K
ZA POL LETA — — — — 40 K
ZA ČETRT LETA — — — — 20 K
ZA 1 MESEC — — — — 7 K

Žalno zborovanje za kraljem Petrom I. Osvoboditeljem priredi „Telovadno društvo Sokol v Murški Soboti“ v soboto, dne 3. t. m. ob 8. uri zvečer v Čitalnici v Murški Soboti. Govori vseuč. profesor dr. Ilešič iz Zagreba. Za člane „Sokola“ obisk dolžnost, vsi rodoljubi, predvsem tudi domačini, dobro došli. Vstop prost.

Zdravo!

ODBOR.

Uradne dneve

okrožnega sodišča mariborskega
v Murško Soboto!

Železnica Murška Sobota—Hodoš torej ne bo vozila; to je sedaj končno veljavno odločeno in tako bo ostalo tako dolgo, dokler ne bode dogotovljena nova proga Murška Sobota—Ormož. Obljubljeno je sicer, da se začne graditi ta železnica prihodnjo pomlad in da bode gotovo v dveh letih, toda ker je ostalo neizpoljenih toliko nam danih obljub, se bojimo, da bomo na vse te železnice še dolgo časa čakali in naše trpljenje bode trajalo še mnogo let. Slabi letni čas se bliža in zopet bomo morali peš romati iz 15—35 km oddaljenih krajev v Murško Soboto po svojih opravkih pri različnih uradih.

Ako pa že pomeni potovanje v Murško Soboto za prebivalce bolj oddaljenih vasi

veliko zgubo časa, denarja in telesnega napora, se pa nahaja naravnost v brezupnem položaju oni, ki mora potovati k okrožnemu sodišču v Maribor. Ogromna večina strank in prič, ki pridejo v ta neprijetni položaj, nima sredstev, da bi si najel drag voz in plačal zanj poldrug do dva tisočaka; cenejša bi bila sicer pot čez Dol Lendavo, pa vendar še vedno predraga za kmeta siromaka ali poljedelavce. Najhujše pa je, da pomeni potovanje v Maribor zgubo časa 3—5 dni.

Te razmere so nevzdržne in se jim mora napraviti konec. Justična uprava ima sama največji interes na tem vprašanju, ako se upošteva, da so zneski, katere mora plačevati pričan vabljenim v kazenskih zadevah h okrožnemu sodišču v Maribor (in to dostikrat v malenkostnih zadevah) naravnost ogromni.

Edina in najlažja rešitev iz tega nevzdržnega stánja bi bila ustanovitev uradnih

dnevov okrožnega sodišča mariborskega v Murški Soboti. Gotovo bi bilo neprimerno cenejše, ako bi potovali gospodje sodniki iz Maribora vsak mesec dvakrat v Murško Soboto, nego da hodijo mnogoštevilne stranke in priče v najtežavnejših razmerah v Maribor.

Sicer pa ni odločilno v prvi vrsti vprašanje stroškov, temveč predvsem trpljenje prebivalstva, kateremu se mora napraviti konec.

Pozivljamo pristojne oblasti, da kar najhitreje vzamejo v roko rešitev tega vprašanja, da bode stvar urejena predno nastopi slabo vreme.

Ka je najbolj potrebno v Prekmurji?

Naše lepo Prekmurje je bogáto na poljedelskih pridelkih. Veliko je to bogástvo v tej blagoslovljeni deželi. Toda kaj nam je to dosedaj to pomagálo, gda nismo mogli vsega spraviti v penez tak kak naši sosedi Štajerci, ár májo odprejto pot v svet. Dugo smo vúpali ka se bode túdi nam odprla pot in nismo se várali. Kak se nam poroča, je ministerski svet že sklenio, da se bode zidala túdi prekmurska železnica od M. Sobote do Ormoža ena med prvimi. Hváležni smo za to naši vládi. Toda ona zahteva zdaj od nás túdi mále žrtve, či ščémo dobiti železnico. Ár nám-reč dnes zidanje železnice stáne ogromne

LISTEK.

Smrt sreče.

Ona ga je zagledala, ko je šel z nahrbtnikom z doma, neskončna bol ji je stisnila srce. On gre nazaj na front, mogoče ga nigdar . . . Od te strašne misli je zakričala. Ni se brigala kaj si bo kdo mislil. Bežala je čez njive. Ko sta se srečala, jo je objel brez besede čez pas, ona se ga je pa prijela s krčevitim obupom v slutnji njima preteče nesreče. Brez besede sta šla objeta. Ljubila sta se, kot dva golobčka, ki zidata gnezdo med spomladnim brstjem v bukovem gaju.

V predpustu, ko se je že polegel bojni vrišč, sta predle z materjo: ona je bila molčočica, da se je že materi čudno videlo. »Kaj ti je, Trezika?« Ona je objela mater okoli vratu in je prosila: »Mati danes pride, jaz ga tako ljubim, dopustite, da se poročiva!« Mati jo je pelmila vstran. »Sem ti že stokrat rekla, da zeta iz tretje vasi nočem! Tega pa posebno ne, ker ga ne trpim.« Jokaje se je dekla vrgla na postelj in pokopala svojo ne-

srečno glavico v blazine. Ko je on prišel, so mu odgovorili, da sedaj niso pripravljene na gostije. Pšenica je slabo obrodila, prešiča je vzela kugo, gorice je pobila toča, zraven toga je ona še premлада. Naj počaka na njo še dve leti, potem bi se znabiti dalo kaj govoriti. Njegova močna duša se je zgrudila pod težo teh besed. Obupno je zaklel k Bogu v nebesa, ki sliši kletve obupanih in nesrečnih. Ponoči je prišel nazaj iz tretje vasi narahlo. Potrkal je na okno, za katerim ga je čakal objem dveh nežnih rok, kjer je golobje srce deklice bilo samo za njega. »Tvoja bom. Če pa me dajo drugemu bom umrla.« Ni prisegala ni se jokala. Glas ji je bil trden; dobro je vedela, kaj je rekla. Glasilo se je kot slovestna zakletev.

Prihodnjo nedeljo so Treziko oklicali s sosedom Lojzom, ki je hodil za njo že več let. Ljubil jo je s vso strastjo svoje duše. Njena sanjava duša se je ustrašila njegove strasti in ga ni mogla ljubiti. Prosila ga je, naj jo pusti, pa ni hotel. Njeni stariši so jo pa silili. Samo pokimala je brez besede.

Eno uro pred poroko je v besni boli padla pred svojo materjo na obraz: »Mati, ne silite me,

ga nočem.« Mati jo je brnila in jo vlekla za lase. »Poročiš ga, pa amen!«

Poroka je že minula. Mož in žena sta odišla spat. Naenkrat se sliši krik. »Pusti me, ti si za vedno črn pred menoj!« Na to so se vrata naglo odprla in je novoporočena žena z razpletenimi lasmi bežala iz spalnice. Izmed gostov je nihče ni upal ustavljati.

Zjutraj jo je sosedov hlapec našel ležečo v ogradi. Bledlo se ji je in je neprestano bruhalo. Ko je prišel zdravnik, je samo zmajal z glavo. Na tretji dan so jo pokopali.

Na njeni grob hodita v tihih nočeh dve temni postavi molit. Mož ni ljubosumen na njene dragega. Ko se na grobu srečata, se objameta in se jočeta eden drugemu na prsih . . . Nesrečni se ne sovražijo. Njih veže ljubezen skupne boli.

Pravijo, da so jo vidli fantje na vasi, kako v mirnih nočeh pride iz pokopališča. Gre po cesti v tretjo vas k svojemu golobčku . . . On ji drugi dan obisk vrne. Pride molit na njeni grob.

Louis Chevalier d'Arnot.

zneske penez in tega tudi vlada nima za volo velikih dragih stroškov takoj pri rokah, je ona zato razpisala notranje posojilo v državi sami. Ona tedaj pravi či hočete, da Vam zidamo železnice mi posodite peneze. Država potrebuje za zidanje železnice 2 milijardi kron, od štere svote bo prispevala Slovenija v Prekmurjem tristo milijonov, iz tega peneza se bode plačala tudi prekmurska železnica.

Što bode podpisao to posojilo bode naložio svoj penez jáko plodonosno in varno. Od posojnega zneska dobi vsako leto 7% obresti ter bode uživalo veliko prednosti pred drugimi posojili, kakor: da se morejo polagati kak kaucije, uživajo pupilarno varnost, se morejo upotrebljavati za ustanove in depozite pri vseh javnih blagajnah. Penez, šteri je v tem posojili posojen državi, je prost vseh davkov in doklad. Radi tega se more vpis tega posojila vsakomi kar najtopleje priporočiti.

Prekmurci: Pomagajte zidati svojo železnico, pomagali bodete s tem najbolj samim sebi. Što šče o tem več kaj znati in posojilo podpisati, naj se zglási od 1. do 30. septembra pri Mariborski eskomptni banki, podružnica v M. Soboti, gde se bode za Prekmurje imenüvano posojilo podpisovalo.

V soboto, 3. septembra večer posluhnimo vsi domačini v Čitalnici velkoga govornika, vseuč. profesora gosp. dr. Ilešiča!

NOVICE

Mári cena ide gor. 24. augusta je v M. Soboti jáko obiskano senje bilo. Trno dosta živine so kmetovje v küp prignali. Privátni promet je máli bio, ár na vékše so samo živino küpüvali trgovci in mesárje, debeli živini je cena narásla; pred senjem so ešče samo 9—10 K dávali in zdaj 11—12 K na živo vágo za srednjo máro, za 6—7 metrov žmetne pa 15—16 K. Vüpanje jeste, ka v krátkem cajti ešče više pride, záto ka se carina zbriše, po šterom de naša mára pá v inözemstvo šla. Tisti kmetovje, šteri to počákajo, do srečni. Samo ka malo takši jeste, ki bi duže cajta poláganje meli in za volo toga so prisiljeni odati kak naj prve.

Zvoné brez carine. Vsaka občina lejko prištela v drugi, z tújih držav zvoné, za štere nam Prekmurcam nede trbela carine pláčati. Občine, šterim zvoné trbej, zdaj se naj popaščíjo z naročitvami, lejko de to samo krátki cajt trpelo.

Zanimivost: Na Goriškem v neki vési je umreo dne 23 augusta 1921 neka strára ženska, ki je po svoji smrti se za pár minut prebüdila in začela preramavati, da je zvedela na onem svetu, da bo dne 25. augusta 1921 t. j. v nači na četrtak sodni dén. Nastal bo viher tam, da bo vse skupaj zdobilo. Kaj vse stáre ženske vse skupaj zgučijo. Ešče na zádnjo uro, kaj pove takšega, ka bi ljudi vervali.

Tolvajija. Na Gorici pri Kos posestniki so 27. avgusta tolvaji v klejti okno vövtргnoli in 4 žaklov pšenice odnesli, štero je okoli 3 metrov bilo. V toj noči so tolvaji ešče ednok nazáj prišli po več, samo ka njih je vért v pamet vzeo, na štero so tolvaji odbežali.

Razglas. Opozarjamo rezervne oficirje, ki spadajo pod mariborski vojni okrug, da se morajo čimprej pismeno prijaviti komandi mesta v Mariboru. Prijava mora obsegati: a) čin, b) ime in priimek, c) poklic in e) stanovanje. Odredbe glede prijave rez. oficirjev pri svojih pristojnih vojnih okrugih ostanéjo tudi naprej veljavne.

Sebeborski župan je bio obsojen poleg tatvine edne breze v 2 dni zápora. Proti toj sodbi se je pritožil. Kakšno sodbo bo izreklo okrožno sodišče v Mariboru, bomo svoječasno poročali.

Popravljanje slabi mostov. Minister za gozdarstvo je dovoló, da srmaške občine lejko nücajo les za popravljanje mostov iz državni logov po prepisani ceni.

Nemčija popravlja naš železniški material. Nemška vlada je poslála v Beograd svojega komisárja na glijanje z našov vládov za volo popravljanje lokomotivov in vagonov. Mednarodna reparacijska komisija je sklenila, da nam mora pláčati Nemčija vojno odškodino tudi v tom, ka se uničane in raztrgano železniški material nam mora na svoji stroškaj popraviti in vřed vzéti.

Ukinjenje pošnih nakaznic v kronski veljavi. Po razpisu kr. ministerstva za pošto in brzójav od 17. augusta t. l. razglášamo: Ker se finančno ministerstvo ne protivi, da se napiše znesek pri tuzemskih pošlah vplačanih pošni nakaznic samo v dinarski veljavi, odrejamo, da se dne 1. septembra t. l. vplačila v kronski veljavi ukinejo in da se njihova vrednost (znesek) od tega dne dalje označa v dinarski veljavi ter da se vrši vplačilo nakaznic samo v dinarski veljavi. Razume se, da se morajo vršiti izplačila pošnih nakaznic ter njihov vpis v račun izplačanih pošnih nakaznic, odnosno v dohodno knjigo pošnih nakaznic tudi samo v dinarsko-parski veljavi. Nakaznične police in tiskovine, ki se rabijo v nakaznični službi, pa so tiskane na kronsko-vinarsko veljavo, je uporabljati do popolne porabe, a pred uporabo se morajo vsepovsod označbe (tudi službene) v stolpcih itd., v kronsko-vinarski veljavi lično prečrtati oziroma raztočno in lepo na dinarsko-parsko veljavo popraviti. Največje vplačilo na eno nakaznico (uputnico) je 1000 (tisoč) dinarjev.

Več fantov iz Petánjec, Pertoče, Kupšince in Tišine je bilo dne 2. máj. 1921 v službi Alojza Nemec iz Tišine zasačenih pri tihotapstvi. Kak so jih vöposlünoli na orožniški postaji v Sodišincih, je vkradno Alojz Nemec orožnikom znesek 4983 kron, ka je nahájal pod nikšo košaro. Raztálo je denár med továriše, vsákemi po 400 kron. Alojz Nemec je bil káznovan pri okrožnom sodišči v Moriboru, gde je bio osomljen ešče drugih káznjivih delaj, njegovi továriši so dobili po 7 dni zápora.

Goljufija. Roza Küčan iz Küstanovec je dne 2. augusta 21. prodájala pred Dobrai gostinov v M. Soboti grúške. Neznán človik je küpo od njé za 6 kron grúšk in je ponudil bankovec za 20 D. Rozi Küčan se je zdel té bankovec nevaljáven, vendar se je dála pregovoriti od küpca, sprejéla bankovec in dála küpcu 74 kron nazáj. Gda je ščela v ništérnoj trgovini pláčati s tem bankovcem je zvedla, da je bankovec resnično nevaljáven. Tako je bila sirota oškodována za 80 kron. V nedeljo 7. augusta 1921. pa je slučajno naletela na dotičnega človeka v M. Soboti in ga izročila redarju. Bio je Miklož S., delavec iz M. Sobote. Pred sodiščem je trdovratno tájil, ár se je dokázalo, da je on bil dotični nepošteni küpec. Dobil je eden den zápora in pláčati more Rozi Küčan 80 kron odškodnine. Pazite pri sprejem bankovcev — bankovci po 20 D. so nevaljáveni, — da ne nasedi še kdo podobnemu sleparju.

Razglas. Davčno okrajno oblastvo v M. Soboti nas naproša, da objavimo sledeče: Začasni zakon o proračunskih dvanajstinah zdne 27. junija 1921. Službene novine, 154 določa v čl. 36, B. št. in 13 sledeče izpremembe dosedanjih predpisov. a) Neposredni davki, državni pribitki in avtonomne doklade dospevajo v plačilo (se morajo pláčati) dne 1. 2., 1. 5., 1. 8., in 1. 11. vsakega leta, vsakokrat za tekoče koledarsko četrtletje, torej n. pr. 1. febr. za čas od 1. jan. do konca marca i. t. d.

Ako se ne plačajo vsakokrat tekom 14. dni, se prisilno izterjajo. Le rentnina in dohodnina, ki se pobirata z obrtnikom pri izplačilu rentni, ali dohodnini zavezanih prejemkov dospevata v plačilo ob dosedanjih rokih, ki jih določata § § 134 in 235 zakona o osebnih davkih. b) Zamudne obresti se računajo s 50 v od vsakih 100 K za ostalega davka z državnimi pribitki in avtonomnimi dokladami vřed za vsak mesec (6 % leto). Drobci v denarju pod 100 K in drobci v mescih se pri računanju ne vpoštevajo. Zamudne obresti odpadejo, ako vsakokratni zaostanek z državnimi pribitki in avtonomnimi dokladami vřed ne presega 100 K. Strimka je na dolgu na dne VIII. 1., 21. dospeli zemljariini, hišni najmarini in pridobnini z državnimi pribitki in avtonomnimi dokladami vřed 1061 K 50 v. Ako plača ta znesek VIII. 31., 21. je oproščena zamudnih obresti, ker še ni potekel en cel mesec od dneva dospelosti (plačanja). V primeru, da prav za zaostanek IX. 29., 21. znašajo zamudne obresti 5 K to je za en mesec od navzdol zaokroženega zaostanka po 1000 K, ako bi pa stranka plačala zaostanek X. 2., 21. plača zamudne obresti za dva meseca t. j. 10 K. Obresti se toraj računajo ob vsakem plačilu od celega dospelega zneska. Za opomin se plača od vsake polne krone 4 vinar. Za rubež se plača od vsake polne krone 4 vinar. Za prodajo se plača od vsake polne krone 2 vinar najmanj pa 50 v. za opomin 1 K za rubež ali prodaj. Plačajte toraj davke vedno pravočasno, da se izognete velikih stroškov. Ne čakajte na opomin. Poštne položnice (čeki) ki jih dobite od davčnega urada, veljajo že za izvršen opomin. Dokler odmera (predpis) za tekoče leto še ni izvršena se plačujejo davki po višini zadnjega definitivnega predpisa.

Darovi. Ob priliki fantovščine gosp. Vojska se nabralo za Jugoslovansko Matico 420 K, g. M. N. daruje namesto oddelka finančne straže v Murski Soboti 1 K za Jugoslovansko Matico. Gospodičina Mici Pusenjak je prodala za 400 K kolekov v prid Jugoslovanski Matici. Najlepša hvala.

Razglas. Na šoli za babice v Ljubljani se začne dne 3. novembra 1921. učni tečaj za babice s slovenskim učnim jezikom. Tečaj bo trajal do dne 30. junija 1922., t. j. osem mesecev. V ta tečaj se sprejemajo ženske, ki še niso prekoračile 40. leta svoje starosti in ki so, ako so še neomožene, dovršile 24. leto ter so učnega jezika zmožne v besedi in v pisavi. Pouk je brezplačen. Vse prosilke morajo vložiti pismeno prošnjo za sprejem v babiško šolo pri pristojnem okrajnem glavarstvu, oziroma mestnem magistratu, do dne 10. oktobra 1921. Prošnji naj prilože krstni in rojstni list, eventualno poročni list, ali, če so vdove, smrti list svojega moža, dalje oblastveno potrjeno nrastveno izpričevalao, potem izpričevalo uradnega zdravnika pristojnega političnega oblastva, da so zdrave in telesno in duševno sposobne za uk, potem izpričevalo, da imajo cepljene koze ali da so jim bile koze iznova cepljene, izpričevalo o šolski izobrazbi in, če so ubožne tudi zakoniti ubožni list. Dne 3. novembra 1921. ob osmih se morajo prosilke osebno javiti pri profesorju babiške šole (porodniški oddelek splošne javne bolnice v Ljubljani), kjer naprej opravijo predpisani sprejemni izpit. Vse učenke morejo bivati v internatu. Učenke, ki so ubožne in potrebne, se sprejmejo v internat brezplačno, premožnejše pa morajo plačevati brano v internatu. Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani, sanitetni šef: dr. Krajec s. r.

* **Resnica o davkih.** V odgovor vsem hujskačem in brezdomovincem, listom nizkega mišljenja in lažnivega pisarenja priobčujemo naslednje številke: Od osvobojenja pa do dne 1. junija so plačale na trošarini posamezne kronovine te-le davke: Hrvatska in Slavonija 94,797.801.73

dinarjev, Bosna in Hercegovina 63,527.133.75 dinarjev, Vojvodina 70,866.420.43 dinarjev, Dalmacija 5,250.549.26 dinarjev, Slovenija 69,644.131.76 dinarjev, Srbija in Črna gora 110,499.464.92 dinarjev. Tako govore suhe številke. Pri tem pa moramo pomisliti, da je bila Srbija vsled vojne silno prizadeta in da je trpela ta dežela tako, kakor nobena druga. Naj nam odgovore na te številke brezvestni hujškači in brezdomovinci!

Zakaj so Avstrijski penezi tak malo vredni? Zrok tom je to, da Avstrijska vlada vsakšni den dá stampati nove pa več papérni penez, šteri nikšega pokrita z vrednostjov nemajo.

Promet državni bonov. Leta 1919 je bilo povodom kolkovanja starih avstrijskih bankovcev izdanih 20% državnih bonov za 335.488.655 K in 20 milijonov 245.000 D. Od teh bonov je ostalo danes v prometu še za 136,683.500 K in 3,106.000 D. Boni se obrestujejo po 6%.

Reforma monopolske takse na vžigalice. Iz Beograda nam poročajo: Monopolske takse na vžigalice. Načelo produkcijskega monopola je odklonjeno in bo produkcijski monopol tudi v Srbiji odpravljen. Monopolska taksa naj bi v bodoče znašala za male žepne škatljice do 55 vžigalic po 12 in pol para za škatljico za normalne (švedske) škatlje do 60 vžigalic po 10 para, za vžigalice, ki se vžigajo na razni predmetih, po 15 para za škatljo s 100 vžigalicami, za običajne žveplenke v škatljeh z 120 šibicami po 15 para. Etikete na škatljah bodo morale biti odobrene od monopolske uprave in smejo imeti besedilo samo v narodnem jeziku. Sklep monopolske uprave mora odobriti še finančni minister.

V nedeljo, 4. IX. popoldne ob 1/2 5. uri velika nogometna tekma na športnem trgu med čakovskem ČŠK in Muro.

ŠOLSTVO.

x **Iz službe odpuščen učitelj.** Učitelj Kolman Tátraji v Zamoštji je odpuščen iz svoje službe, ker ni Jugoslovanski državlján.

x **Imenovanje:** Dežman Jelica, učiteljica za Cankovo; Golob Franc, učitelj in voditelj za drž. slov. 5 razrednico v Dolnji Lendavi; Groharjeva Irma, učiteljica za drž. slov. 5 razrednico v Dolnji Lendavi; Kusterle Miha, za učitelja v Sv. Jurju; Draksler Marija za učiteljico v Murski Soboti na drž. 5 razrednici; Horvat Janko za pom. učitelja v Prosenjakovcih.

x **Premeščenje.** Weber Josipina, učiteljica iz Odranc v Beltince; Runovc Ivana, učiteljica v Dolnji Lendavi iz madž. 4 razr. na drž. slovensko 5 razrednico; Cerjak Zinka, učiteljica iz Bogojine v Dolgo vas na slov. vsoprednico; Kallat Adolf, učitelj-vodja iz Švetahovcev v Fikšlince; Župančič Franc, voditelj iz Fikšlincev za voditelja v Gerlincih; Šimon Marija, učiteljica iz Cankove v Gerlince; Aničič Tilka, učiteljica iz Sv. Jurija v Martjance; Babič Filip, učitelj z Bakovcev v Svetahovce za voditelja in Škerlak Magdalena, učiteljica iz Sebeborcev v Kapco.

x **Zaprisega prekmurskega učiteljstva.** Vsled ukaza ministerstva za prosveto bo vse učiteljstvo svečano zapriseglo v sredo, dne 14. septembra t. l. v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

x **Šolska kuhinja v Vidoncih na drž. 2 razrednici.** Šolsko vodstvo v Vidoncih bo ustanovilo v šolskem letu 1921/22 šolsko kuhinjo. V kuhinji se bo kuhalo za 80 otrok in sicer v prvi vrsti za učence iz oddaljenih krajev, potem pa za revno deco. Krompir, fižol, moko, luk ajdinsko kašo, jajca dajo brezplačno starši in premožnejši posestniki. Država da K 3000 podpore za mast in za kuhinjsko opremo. Kuhinjo in vse

račune vodijo učence višje skupine same pod nadzorstvom in vodstvom učiteljice Marije Kontlerjeve.

x **Nova slov. drž. šola v Dol. Lendavi.** Višji šolski svet Ljubljani je odredil, da se kupi v Dolnji Lendavi stavbišče in da se na njem zgradi moderna in z vsem potrebnim opremljeno poslopje za novo ustanovljeno drž. slovensko petrazredno šolo z voditeljevim stanovanjem in s telovadnico, ki bo služila tudi za meščansko šolo. Komisija pregleda stavbišče 7. septembra t. l.

x **Popravila na državnih osnovnih šolah v Prekmurju.** Višji šolski svet v Ljubljani je naročil okrajnemu šolskemu svetu v M. Soboti, da se naj izvrše najnujnejša popravila na državnih poslopih osnovnih šol v Prekmurju in da se te šole opremijo z učili, ki jih še nimajo, ki pa so za uspešni pouk neogibno potrebni.

x **Šolarska mladinska knjižnica za drž. osnovne šole v Prekmurju.** Okrajni šolski svet je naročil za vse državne šole v Prekmurju mladinske knjige in sicer za vsako šolo po 560 kron.

x **Vpisovanje v meščansko šolo.** Na meščanski šoli (polgári iskola) v Murski Soboti je vpisovanje učencev in učenk v pisarni ravnateljstva v torek, dne 13. septembra od 8. do 11. ure. K vpisovanju je prinesiti seboj zadnje šolsko izpričevalo in izpisek iz krstne knjige in domače pristojne občine. Naslednjega dne v sredo 14. septembra je ob 8. uri služba božja. V četrtek, dne 15. sept. je ob 8. uri redni pouk. V torek, dne 13. septembra ob 11. uri skupna pevska vaja za II. III. in IV. razred. *Ravnateljstvo meščanske šole.*

POLITIČNI PREGLED.

* **MADŽARSKA. Baranja:** Naša država je, kak že znáno, zapustila oni tao Baranje in Pečuh, steri je po trianonskem kontraktuši spadno pod Vogrsko. Dosta ljudi, tudi Madžarov, je zapustilo te kraje, ar so znali, ka nedo Madžari njim dali telko sloboščine in reda v žitki kak Jugoslávi. In prav so meli. Včasih, da so Madžari prišli, začnoli so rekvirirati — pošten človik právi krádnosti — máro, silje in drúge vrednosti. Brezi plačila odtirajo máro, odpelajo silje. Puno ljudi so vrgli v vozo, aresti so puni, dosta ljudi, najoprvm ugledne može, so pobili. Dokázali so Madžari, da so nej ljudjé, ka jih bojna na nikaj navčila. Tudi oni, šteri so žmetno čakali osloboditele Madžare, dnes kesanje obujajo, ar so želeli Madžare nazáj. Iz kmeta so pálik napravili užnja, delavec njim je kak mára, grofje pálik ládajo in ljudstvu kripijejo. Po cejli Baranji gre en glás: nazáj k Jugosláviji, gde láda demokrácija, sloboščina, gde je pred právdov sakši človik glihni, gde láda réd in delo. Naskrivoma so Baranjci poslali deputácijo v Beograd k našoj vládi za pomoč. Naš ministerski svet je soglasno sklenil pritožbo ententi v Pariz notri dati, istocajtno pa so poslali na madžarsko granico vojaštvo, ar so Madžari ščeli iti malo prek granice. Zádjni glási vópovejo, ka de mála antanta — Jugoslávija in Románija — pálik zasedla Baranjo, da de ednok réd narédila.

Stráj pred Jugoslávi. Na drúgem mesti pišemo, kak Madžari delajo z Nemci. Proti Nemcam si vse vúpajo. Náčiše je proti Jugoslávam. Vládi je dála nálog svoji vojski, žandárjem in vsem bandam, ka ne smejo proti Jugosláviji in Jugoslávam nikaj včiniti. Tudi či bi Jugoslávi ščeli kaj včiniti, na példo iti do Monoštra, ne smejo Madžari proti tomí nikaj ne činiti. Iz toga se vídi, kak ugled in spoštúvanje uživa naša država pred Madžari. Jugoslávski bajoneti znájo delati, pa tudi réd v držávi držati in čuvaťi granico.

Zapádna Ogrska. Po trianonskem mirovnem kontraktuši spádne zapádna Ogrska, takzvána

Burgenland, pod Austrijo. Koncem preminočega tédna so ščeli Nemci zasesti té tao Ogrske. Madžari so odišli, pústili pa so notri svoje bande, štere so v boj šle proti Austrijcem, da so prišli na granico. Pri Friedbergi in Hartbergi so vkúp skočili z avstrijskimi žandárji. Ubili so komandanta žandárov in nikše oficire, drúgi so pobegnoli. Kak se čúje so pri tom nabili tudi enega francoskega oficira, za ka do Madžari trnok kaštigani. Madžari so ujeli v gozdu tudi tájnika krščansko-socijalne stranke iz Dunaja Schneider-ja, pa so ga v gozdu ustrelili. Nekaj nemških poslancev bi tudi skoron ujeli, pa so njim právocajtno vujšli.

Madžarske bande strahoto delajo po Zapádni Ogrski. Lúdstvo kolejo, máro in silje odtirajo in odpelajo kak v Baranji. Lúdstvo, tudi Madžari, živé v velkom stráhi in beži na naše ozemlje v Prekmurji. V logi pri Tvrdkovi jeste puno máre pa kmetov, šteri so odbežali pred madžarskimi bandami iz Madžarske. Nam se ti ljudjé milijo, pa bi Madžarom radi prekdáli tukajšnje madžarone, a one poštene ljudi od tam k nam vzéli. Tudi pošteni človek ne ostáne zdaj na Madžarskem, tam so samo morilci in tolvaji, tisti pošteni pa, šteri so ešče tam, so internirani ali zapreti z komunisti vréd. Naša granica je močno in dobro začuvana, v Prekmurje nede nigdár več stopila tá Horthyjeva zvirina!

Granice Jugoslavije. Čújejo se glási, ka Madžari želejo nazáj dobiti Doljno Lendavo in ništerne vesnice okoli D. Lendave, zato pa nam Madžari dávlejo do Rábe in Monoštra celo ozemlje. Naša država je nej ščela o toga čúti, mi ščemo granice, kak v trianonskem kontraktuši napisano. Dolnja Lendava more naša ostáti, ar je to za nás gornje Prekmurce edina pot v svet po železnici. Pe tudi Lendavčani šami neščejo pod Madžarski »žegen«. Opozárjamo našo vládo, naj nikak se ne gliha za Lendavo! Madžarska do Rábe in Monošter že ednok samo spádne k Jugosláviji, či je ne dobimo že zdaj pri razmejítvi.

* **JUGOSLAVIJA:** Naš králj Aleksander je že skoron ozdravo z betega na slepom črevi, pa pride té mesec v Beograd nazáj. Delajo se velke priprave za njegov sprejem. Vsi poslanci do šli naproti do italijanske grence, od tam idejo z njim v Beograd. Slovenci mo svojega králja sprejeli v Ljubljani.

* **ITALIJA:** Boji med fašisti in socijalisti so malo enjali, ar so se obej grupi malo poglihali. Tudi ministerstvo vsigdár jačje kaštiga obej grupi, či se bijeta.

* **NEMČIJA:** Držávnoga poslánca Erzbergerja so v kopališči, gde je bio na počivanji, bujli. Bujla sta ga dvá neznána človeka, pa je vládi razpisala nagráde 100.000 márk, da se morilca vópoišče.

* **RUSIJA:** Lakota trpi dalje, lúdstvo nemira in beži iz svojih vesnic, ar so že vso trávo pojeli. Ránijo se z trávo. Komunisti zgúbljajo velávo in nede dúgo, ka da zavládalo pálik lúdstvo, nej pa samo komunisti.

V nedelo popoldnévi pa moremo viditi tisto interesántno nogometno tekmo!

Vasárnap délután ne unatkozzunk odahaza, hanem menjünk ki a sport-terre!

¿ **ŠČÉTE KAJ KÜPITI** ?
ALI
MÁTE KAJ ODATI

Razglašújte v „Prekmurskom Glásniku“!

Prekmurski Glasnik naj ne manjka v nobeni hiši v Prekmurju.

ŠPORT.

PSK—MURA 1:5 (0:2).

V nedelo, dne 28. avgusta je obdržao naš mládi športni klub drúgo prijátelsko nogometno tekmo z preloškim športnim klubom. Po lendavski zmági smo z najvékšim zavúpanjem čakali na to tekmo. Pa smo se túdi nej vkanili v tom, ár je naša grupa doségnola njé vrejdno zmágo, pa s tém je pálik impozántno posvedočila, da má živlensko zmožnost.

Grupa gostov je popoldné ob 3. vóri prišla z autobusom in ob 1/4 5. vóri je že vóni bila na športnem prostori. Od krasne lege športnega prostora so gostje jáko presenečeni bili. Točno ob 5. vóri na ostro sfúčka sodnik g. Gregorovič in se začne špilanje z premočjov grupe gostov. V 6. minuti Kardoš I. z uspešnim izdrlom se narodo prvi gol, od šteroga je velikánsko navdúšenje postanolo od navzoče publike. Naša grupa se potem vsebole notrisegrela v špilanje in v 13. minuti pálik Kardoš I. z káznojočim brsom správi drúgi gol. Špilanje je v nadalnjem poteku brez no-voga uspeha, liki zadosta z premenjávani in nape-timi prigodki bogáto teklo. Halftime: 2:0 v zmágo Mure.

Drúge polovice v prvaj minuti je grupa gostov vehementno napádala in ob toj priliki Kramarits z glavov jáko lepo notridao njuv jedini gol. Potem znovič naša grupa pride v front in Šimon z krasnim notridánjom je Kardoš I. neobránjeni gol spravo. Po málom potem pa Norčič lepo dobleno labdov 4. gol strelo. V 28. minuti že pálik Kardoš I. strelí 5. gol.

Špilanje naše mláde grupe je splošno zadostilo naše pričakovanje. V špilanji se velikánska moč vole skázala. Posamezno so krasno producirali: Kardoš I., Gjóri, Haužer, Šimon in Janža.

Špilarji grupe gostov so nájbougši bili center in levi-skrádnji. Individuelno so lepo špilanje producirali, liki falilo je skúпно špilanje in težávno poraz glávno tomi májo zahváliti. — Po tekmi je skúпna večérja bila pri Benki in potem, točno ob 10. vóri je odišla z autojom nazáj v Dol. Lendavo tá simpatična grupa.

Lejpo vrejme, dobra igra in krasni uspeh je bio in tista mála publika, štera je navzoči bila té tekme, se res športno oponášala. Ali kak se z žalostno materijálno zgúbov skončalo to podjetje našega šport kluba, sledéče vópokázemo, naj má količkáj pojma naša publika:

Stroški grupe gostov do Dolnje

Lendave in nazáj	K 1992.—
Autobus	> 2800.—
Obed in večérja	> 937.—
Taksa	> 460·80
Skúпно vódvánja	K 6189·80
Notri priteklo	> 2668.—
Čisto gorpláčanje	K 3521·80

Drági prijátelji športa, vsi dobro poznate težávno materijálno stánje našega mládoga šport kluba in ki ste navzoči bili nedelske tekme, ste vidli, da so naši špilarji potrudni in májo zmožnost življenja, pa dónok kaj smo vidli? Vsi meš-čáni in urádniki se niso pokázali na športnem prostori, či ránč je našega šport kluba nájvažnejši del pravila, da je vsefelé politiziranje sigurno za-bránjeno. Jedini cil má kultivirati, povzdigati šport in ga napraviti priljúbljenoga. Nerazmimo torej to očividno indolencijo, kaj je tomi vzrok? Ár se ránč v športu skrivle edna takša tájna moč, štera v čútenji ujedini lúdstvo in tisti, ki so ednáki v čútenji, kre drúge stráni túdi bliže stoji eden k ovomi.

Naprošamo poštváno publiko, da se v bo-doče v večjem številu udeleži naših prireditév in

nás v vsakom poglédi podpira! Či se nam esče enkrát tak zgodi, kak zádnjič, bomo primorani napovedati konkurz! (—)

*

V nedeljo, dne 4. IX. pride čakovska grupa v Mursko Soboto. Tékrát istinsko z močnimi igralci vóstopi naš mládi klub in tá tekma bode trnok interesántna.

Prosimo cenjeno publiko, naj se te tekme póлноštevilo udeleži.

SOKOLSTVO.

V nedeljo dne 4. sept. 1921 se vrši izlet v Sv. Lenartu, ki je bil prvotno določen za 24. aug. a vsled smrti blagopok. kralja Petra, preklican.

Zdravo!

GOSPODARSTVO.

q **Poziv na trgovce industrijce in obrtnike!** »Uradu Ljubljanskega velikega semnja« klub najvestnejšemu delu ni mogoče sestaviti popoln seznam trgovcev, industrijcev in obrtnikov iz vzhodnih delov naše države, da bi se jih povabilo na naš semenj. Zato naproša »Urad Ljubljanskega velikega semnja« vse industrijce, trgovce in obrtnike, ki imajo trgovske zveze v hrvatskih in srbskih pokrajinah naše kraljevine, da pošljejo svojim odjemalcem in trgovskim prijateljem iz teh delov naše države vabile za poset »Ljubljanskega velikega semnja«. Potrebne tiskovine da brezplačno na razpolago Urad Ljubljanskega velikega semnja. V interesu stvari je, da naši pridobitni krogi omenijo v vsakem svojem dopisu namenjenem izven Slovenije našo prireditev s kratkim vabilom na poset. V informacijo naj služi, da se dobe legitimacije in sejmski znaki, ki upravičujejo do polovične vožnje po vseh železnicah v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljano in nazaj, in do prostega vstopa v vse sejmske prostore za celo dobo velesajma proti pred plačili Din. 25. pri Uradu »Ljubljanskega velikega semnja« in pri sejmskih zastopnikih v vseh večjih mestih. Sejmski urad preskrbi na naročilo tudi stanovanja.

q **Vstopnina za „Ljubljanski veliki semenj“.** Vstopnina za enkratni vstop v vseh razstavne prostore »Ljubljanskega velikoga semnja« bo znašala Din. 5. Do trajnega prostega vstopa pa upravičuje le legitimacije s sejmskim znakom. Sejmske legitimacije z sejmskim znakom se dobiti zan Din. 5 pri sejmskih zastopnikih v vseh večjih mestih kraljevine in pa neposredno pri Uradu ljubljanskega velikega semnja. Za polovično vožnjo po železnicah upravičuje le legitimacija s sejmskim znakom, ne pa tudi vstopnica za enkratni vstop. Da pri blagajnah na sejmišču ne bo gneče se bo prodaja vstopnic za enkratni vstop po ceni 5 D. poverila tudi nekaterim trafikam v mestu, kakor tudi Tourist Oficeju v Ljubljani, Dunajska cesta, ki oddaja tudi sejmske legitimacije z znakom.

q **Fotografiranje na sejmišču.** Vsako fotografiranje na sejmišču je brez odobrenja »Urada Ljubljanskega velikega semnja« prepovedano. Kdor bi želel slike paviljonov, posameznih razstavnih lokalov, posameznih predmetov ali celega sejmišča se naj obrne na sejmski urad.

Pošta uredništva.

Črenšovci več Slovencev. Posláno pismo je brez podpisa, tak je nemremo objaviti. Či je resnica, tak se pa túdi spoštenjom lejko vsaki dopisnikar podpiše. Te odgovor túdi služi všem tistim, ki brezpodpisa so nam pisali.

POTPÉRAJMO PREKMURSKI GLASNIK!

Prekmurska Posojilnica

r. z. z o. z. v Murski Soboti

razpisuje službo

pisarniškega uradnika s takojšnjim vstopom Plača po dogovoru. Prošnje je vložiti do 15. septembra pri načelstvu zavoda. Prosilci zmožni samostojnega knjigovodstva imajo prednost.

KRASNA VILA,

s parkom v idilično lepem slovenskem trgu ob železniški postaji, v najlepši legi, enonadstropna moderna nova zgradba z balkonom in verando, sedem parketiranih sob in vsem komfortom, je radi preselitve pod ugodnimi pogoji na prodaj. Ponudbe je poslati na uredništvo „Prekm. Glasnika“.

GONILNI JERMENI

za fabrike, mline, žage in poljedelske stroje v vsaki sirini v zalogi pri **Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta šte. 13.**

Novo prispeli

Cerkveni zvoní

právi iz bronca, jamstvo na deset let. V magazini okoli 50 falátov, rázne velikosti pri: **METALLUM D. D., Zagreb** Ilica 134. Telef. 1—98.

Zahtevajte cenovnike!

Leder, kože in poplati.

Kúpujem vsefelé kože, túdi vzemem v delo vsefelé sirove kože, štere se izdelújejo v fabriki I. Sinigoj, prvléj Steijer v Ljutomeri. V zálogi mam vsefelé ledra, poplate in túdi vse šusterske potrebščine. Poglednite v zálogo.

ALBIN SAGADIN

trgovina z ledrom

v BELTINCI, (Prekmurje).

RAZGLAŠÚJTE v „PREKM. GLASNIKI“!

SAMO EDNOK

probajte pri meni kúpivati leder, poplate pa drúge čevljárske potrebščine, nigdár nete šli v drúgo trgovino. **Franc Cór** trgovec v Murski Soboti.

Fal cena! Dobro blágo!